

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Timo Mattila, Tekla Kosonen, Sanna Ruhalahti, Mikko Valtonen, Niina Nurkka ja Raisa Hievanen. Lapin ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Merja Forest**

Year of publication **2023**, FINEEC publications **17:2023**

Language **Finnish**

ISBN **ISBN 978-952-206-794-4 pdf**

2.4 Korkeakoulun esimerkit onnistuneista kehittämistoimista

- HEI's self-assessment

Älykkään erikoistumisen hankejatkumo ja hankkeiden jälkeinen sopimuksellinen yhteistyö

Lapin älykkään erikoistumisen strategiaa on toteutettu maakunnassa vuodesta 2013 lähtien. Tähän mennessä toteutetussa kuudessa AS-hankkeessa on viety laajalla rintamalla eteenpäin maakunnan älykkään erikoistumisen ohjelmaa (Arctic Smartness) sekä sieltä nousevia klustereita, joista yhtenä mm. AMKin koordinoima kehittämissympäristöt-klusteri. Aikaisemmin organisaatioiden välinen yhteistyö ja ympäristöjen yhteiskäyttö ei ollut riittävän organisoitua, minkä vuoksi niistä saatava hyöty jäi epäselväksi eri toimijoille. Syksyllä 2015 kootussa Arktiset kehittämissympäristöt -klusterissa on mukana neljä Lapissa toimivaa TKI-organisaatiota: GTK, Lapin AMK, Lapin yliopisto ja LUKE. Klusteri kanavoi yhden luukun periaatteella maakunnan TKI-organisaatioiden tuotteistetut palvelut yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Se tarjoaa tukea tuotekehityksen eri vaiheisiin sekä optimoi tarjolla olevat rahoitusinstrumentit asiakkaiden innovaatioprosesseissa. Klusteri edistää maakunnan TKI-organisaatioiden yhteistyötä siten, että siitä hyötyvät arvoketjun kaikki toimijat.

AS-hankkeet ovat vahvistaneet uudenlaista yhteistyötä, joka on edistänyt älykkään erikoistumisen ja modernin klusteriyhteistyön kehittymistä Lapissa. Hankkeissa yhteistyötä on viety eteenpäin vaiheittain niin, että toimet klusteriyhteistyön rakentamiseksi ovat kehittäneet osaamis pohjaa, luoneet uusia yhteisiä toimintamalleja sekä edistäneet TKI-toiminnan integroitumista Lapin elinkeinoelämän tarpeisiin. Kesäkuussa 2021 ASR-hankkeen tuloksena

kehittämisympäristöt-klusterin jäsenet Lapin yliopisto, Lapin AMK, Geologian tutkimuskeskus ja Luonnonvarakeskus solmivat sopimuksen yhteisen osaamiskeskuksen perustamiseksi, joka kantaa nimeä Arctic Research Community. Yhteistyön tavoitteena on parantaa ja laajentaa yrityksille tarjottavia tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopalveluita sekä tukea organisaatioiden välistä tutkimusyhteistyötä.

TEQU – ketterän innovaatiotoiminnan konsepti

[TEQU](#) on innovaatiotoiminnan konsepti, jonka tavoitteena on auttaa alueellisia yrityksiä innovoimaan ja kasvamaan nopeiden prototyyppien ja luovan innovaatiotoiminnan avulla. TEQU syntyi vastauksena hitaisiin julkisiin hankkeisiin. Ratkaisuksi tähän ongelmaan luotiin toimintamalli, joka tuottaa konkreettista lisäarvoa yrityksille ja myös TKI-tehtävissä työskenteleville ketterien kokeilujen ja nopeiden prototyyppien avulla. Lappilaisten yritysten ongelmista ja ideoista luodaan teknologiaprototyyppiä jopa kuukauden aikaikkunassa. Palvelun toteuttaa monialainen asiantuntijaryhmä, jossa on ammattilaisia ICT:n, rakentamisen, energia-alan, maanmittauksen, teollisen muotoilun, liiketoiminnan ja mediatuotannon osa-alueilta. TEQU:n innovaatiotoimintaa voi seurata Facebookissa, Instagramissa ja YouTubessa. Konsepti on saanut kiitosta nimenomaan ketterästä reagoinnista uudentyyppisten ratkaisujen kehittämiseen yhteistyössä yritysten kanssa.

Sosiaalisesti kestävä talous

AMK on tehnyt usean vuoden ajan yhteistyötä Lapin liiton kanssa sosiaalisesti kestävä talouden edistämiseksi. Sosiaalisesti kestävä talous on yksi Lappi-sopimuksen (2022–2025) strategisista painopisteistä. Lappilaisten työllistyminen ja työn tekemisen mahdollisuudet kohti yhdenvertaisempia ja osallistavampia työmarkkinoita luovat perustan teeman mukaiselle kehittämistyölle. Lapissa on 7 700 työnhakijaa ja 10 000 avointa työpaikkaa. Yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä rakennetaan sosiaalinen kädenjälki -hankeperhe, jossa haetaan ratkaisuja työvoiman kohtaanto-ongelmaan yhtä aikaa muun muassa julkisiin hankintoihin, vastuullisiin liiketoiminta-malleihin, työllisyyden edistämiseen ja sosiaalisen kädenjäljen mittaamiseen liittyvän aluekehitystyön avulla. Tavoitteena on, että jokainen löytää paikkansa työelämässä oman osaamisen ja voimavarojen pohjalta. Sosiaalisesti kestävä talous (Social Economy) on uusi avaus myös EU-tasolla, joka mahdollistaa kv-kumppanuudet ja -hankkeet.

Sopimuskumppanuusmalli

AMKin sopimuskumppanuusmallin kehittäminen aloitettiin vuonna 2018. Toimintamalli on tiivistänyt ja systematisoinut työelämäyhteistyötä. Sopimuskumppanit vaikuttavat merkittävästi AMKin kehittämiseen ja kehittymiseen, ja saavat vastavuoroisesti yhteistyömahdollisuudet keskitetysti. Valitut 62 sopimuskumppania ovat edelläkävijöitä AMKin strategisissa painopisteissä. Tarpeet sopimukselliselle suhteelle nousevat osaamisryhmistä. Kun molemmat osapuolet tunnistavat tarpeet tiivistyville yhteistyölle, käynnistetään neuvottelut painopisteistä

ja tavoitteista. Sopimuskumppanit nimeävät tahollaan yhteyshenkilön. Kolmivuotista kumppanuussopimusta toteutetaan vuosittain sovittavilla toimenpiteillä, jotka kirjataan toimintasuunnitelmaan. Toteumista seurataan vähintään kahdesti vuodessa käytävissä arviointineuvotteluissa. Sopimuskumppanit kutsutaan keväisin yhteiseen Valakiat-tilaisuuteen kuulemaan kehittämisavauksista ja verkostoitumaan keskenään.